

EPOS YAYINLARI– 88
inceleme kitapları– 46

Canan Koç, Yıldırım KOÇ
MEMUR-SEN'İN SİCİLİ
(1995-2014)

Yayıma Hazırlayan:
M. Serdar Kayaoğlu

© Canan Koç-Yıldırım Koç, 2014
© Epos Yayınları, 2014

Düzeltili:
Cem Kaan Gürbüz

Kapak Tasarımı: epos
uygulama: Cem Kaan Gürbüz
Dizgi ve Baskı Öncesi Hazırlık:
epos

Baskı ve Cilt:
Sözkesen Matbaası (0.312) 395 21 10
İvedik OSB 1518. Sk. Mat-Sit İş Merkezi No: 2/40
Yenimahalle, Ankara

Birinci Basım: Ankara, Ekim 2014

ISBN: 978-605-4822-11-9
Sertifika no: 1646

EPOS YAYINLARI
GMK Bulvarı 60/20 (06570) Maltepe-Ankara
Tel.Fax: (0.312) 232 14 70 - 229 98 21
eposkitap@eposyayinlari.com
www.eposyayinlari.com

Canan KOÇ-Yıldırım KOÇ

MEMUR-SEN'İN SİCİLİ

(1995-2014)

İçindekiler

Sunuş/ 7

Giriş/ 11

I. SİYASİ SENDİKACILIKTA MEŞRULUK MÜCADELESİ:

HAZİRAN 1995-KASIM 2002 DÖNEMİNDE MEMUR-SEN	23
Kamu Çalışanlarının Gelirleri	28
Kamu Çalışanlarının Sendikalaşması	29
Bazı İslâmcıların Çalışma Yaşamına İlişkin Görüşleri	31
Memur-Sen'in Kuruluşu	35
28 Şubat Süreci ve Sivil İnisiyatif Karşısında Memur-Sen	39
II. Genel Kurula Kadarki Çalışmalar	40
Zübeyir Yetik Olayı	43
Memur-Sen'de Yeni Yönetim	46
Memur-Sen'in İlkeleri	48
Memur-Sen'in Talepleri	51
Memur-Sen'in Hükümetle İlişkileri	55
Sendika-Siyasal Parti İlişkileri Açısından Memur-Sen	58
Emek Platformu ve Memur-Sen	59
Memur-Sen'in Uluslararası Sendikal Örgütlerle İlişkileri	63
Memur-Sen'in Kemalist Devrim'e Karşı Tavrı	64
Memur-Sen'in Özelleştirmelere İlişkin Politikası	67
Memur-Sen'in ABD'nin Politikalarına İlişkin Tavrı	70
Memur-Sen ve Toplu Pazarlık	71
USEK (<i>Ulusal Demokrat Sendikalar Konfederasyonu</i>)	72
III. Genel Kurul ve Sonrası	74
Memur-Sen'in Eylemleri	77
II. AKP DÖNEMİNDE MEMUR-SEN	81
Kamu Kesiminde İstihdam ve AKP'nin Kadrolaşması	86
Kamu Çalışanlarının Gelirleri ve Yaşama Koşulları	88
Memur-Sen Genel Kurulları ve Yönetim	91
Sendikal Hakların Kullanımı Konusunda Memur-Sen'in Tavrı ...	96
Kamu Çalışanlarının Sendikalaşması ve Memur-Sen	98

Mevzuat Değişiklikleri ve Memur-Sen	104
Memur-Sen'in İlkeleri	108
Memur-Sen ve "Erdemliler Hareketi"	116
Memur-Sen'in Hizmet Sendikacılığı	118
Memur-Sen'in Talepleri	120
Memur-Sen'in Hükümetlerle İlişkileri	122
AKP'nin Dış Politikası ve Memur-Sen	129
Sendika-Siyasal Parti İlişkileri Açısından Memur-Sen	133
Memur-Sen'in Diğer Sendikal Örgütlerle İlişkileri	134
Memur-Sen'in İçinde Yer Aldığı Platformlar	138
Memur-Sen'in Uluslararası Sendikal Örgütlerle İlişkileri	144
Memur-Sen'in Kemalist Devrim'e Karşı Tavrı	147
Memur-Sen'in Özelleştirmelere İlişkin Politikası	152
Memur-Sen'in Krizle Mücadele Programı	154
Memur-Sen ve "Kürt Sorunu"	159
Memur-Sen'in ABD'nin Politikalarına İlişkin Tavrı	171
Memur-Sen'in Avrupa Birliği'ne İlişkin Politikaları ve AB Projeleri	173
Haziran 2013 Başkaldırısı ve Memur-Sen'in Tavrı	176
Memur-Sen, Darbeler ve Ergenekon Davası	187
Memur-Sen'in 17 Aralık Operasyonuna ve Hizmet Hareketi'ne İlişkin Tavrı	197
DESK'in Kurulması	206
Cihan-Sen'in Kurulması ve Gücü	207
Memur-Sen'in Eylemleri	209
Memur-Sen'in "Kamuda Kılık Kıyafet Özgürlüğü" Kampanyası	223
Memur-Sen ve <i>Uluslararası Çalışma Örgütü</i> (ILO)	228
KAYNAKÇA	233

Sunuş

Ünlü İngiliz tarihçi Eric Hobsbawm'ın bir sözü aşağı yukarı şöyledir: Tarihçinin görevi, başkalarının unuttuğu veya unutulmasını istediği ve hatta unutturmaya çalıştığı olayları hatırlamak ve hatırlatmaktır.

Diğer bir görevse, ne olduğunu kayda geçirmek, bunların nasıl ve niçin olduğunu anlamaya, yorumlamaya, anlatmaya çalışmaktır.

İşçi sınıfı ve sendikacılık hareketi tarihinde onur duyulacak olaylar ve tavırlar olduğu kadar, yanlışlar, ihanetler, korkaklıklar, ahlâksızlıklar, beceriksizlikler, hırsızlıklar ve yolsuzluklar da vardır. İşçi sınıfı ve sendikacılık hareketi bunların tümünün toplamıdır. Ancak bu hareketin tarihi yazılırken, ikinci gruptaki tavır ve davranışların sorumluları, bunların unutulmasını ister, bunları unutturmaya çalışır. Hâlbuki gelişmelerin doğru algılanabilmesi ve anlaşılabilmesi, olgunun tüm unsurlarının bilinmesine bağlıdır. Çözümlemelerde “temel olmayan” önemsiz etmenler göz ardı edilebilir; ancak yukarıda ikinci grupta sayılan etmenler, işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin durumu ve gelişimi açısından temel önemdedir. Tarihçinin hatırlama ve hatırlatma görevi bu nedenle önemlidir.

Tarihçinin bu görevinin ikinci boyutu, “yapanın yanına kalmasına katkıda bulunmak”tır.

Söz uçar; ancak yazı kalır. Birileri ne kadar unutturmaya çalışırsa çalışsın, birileri bazı olayları bulur çıkarır, hatırlar, hatırlatır.

12 Eylül 1980 darbesi sonrasında darbecilere yaranmak için olmadık işler yapan bazı sendikacılar, eğer bir parça utanma duyguları ve vicdanları var idiyse, 1990'lı yıllardan itibaren çok sıkıntılı günler yaşadılar. Bunlar, yaptıklarının unutulması için epey çaba da gösterdi. Ancak darbecilere yaranmak için her türlü kepezeliği yapanlar, gün geldi, insan içine çıkamaz duruma düştü.

Bugün de sendikacılık hareketinde bazı kötü işler oluyor, yapılıyor. Hırsızlık/yolsuzluk yapan da var, sermayedar sınıfa veya hükümetlere teslim olanlar da, onların aleti durumuna düşenler de, yalacılık ve uşaklık yapmak için kendisini parçalayanlar da.

Bugün rüzgâr onlardan yana esiyor gibi gözüküyor.

Ancak yaşları 60'ların ortalarına gelmiş olan bizler bile rüzgârın nasıl yön değiştirdiğini birçok kez yaşadık.

Rüzgâr, 12 yıllık AKP iktidarından sonra, yeniden bağımsızlıktan, demokrasiden, sınıfsız ve sömürsüz bir dünya ve Türkiye'den yana esmeye başlıyor. Hava dönüyor, daha da dönecek. Halkımız böyle durumlar için, “*keser döner, sap döner, gün gelir hesap döner,*” der.

Hesabın döndüğü süreç giderek hızlanıyor.

Hava döndüğünde, son dönemlerde yaşananların unutulmasını isteyecek kişi ve örgütler olacak. 12 Mart ve 12 Eylül darbeleri sürecinde benzeri olaylara tanık olmuştuk. Şimdi benzer bir süreci farklı biçimde yaşıyoruz.

Bugün yaşananların unutulmaması, unutturulmaması, hatırlanması, hatırlatılması gerekiyor.

Ayrıca Türkiye’de örgütlerde arşivcilik geleneği ne yazık ki yok. Örgütler, kendi çalışma raporlarını, kendi dergi ve gazetelerini, yayınladıkları kitapları, broşürleri, afişleri, bildirimleri bile düzgün bir biçimde saklıyor. Özellikle yönetim değişiklikleri sonrasında “eskinin kalıntıları” tasfiye ediliyor.

Biz ise 45 yıldır belge topluyor, tasnif ediyor ve saklıyoruz.

Bu kitapta, *Memur-Sen*'de ne olduğunu, nasıl olduğunu ve niçin olduğunu anlamaya, yorumlamaya ve anlatmaya çalıştık. Elimizdeki belgeler bu çalışma için yeterliydi.

Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketi ve tarihi konusunda yazılan kitap, broşür ve makalelerin büyük bölümünde yeterli birinci el kaynak kullanılmamaktadır. Bazı yazarlar, bu konulardaki kaynakların zenginliğinden haberdar bile değildir. Çalışmamızın bir amacı da, ileride bu konularda çalışmak isteyecek ve birinci el kaynaklara erişemeyecek araştırmacılara yardımcı olmaktır.

Bu nedenlerle, *Memur-Sen*'le ilgili birinci el kaynaklardan mümkün olduğunca çok alıntı yaptık.

2011 yılında yapılan değişikliğe (13.2.2011 gün ve 6111 sayılı Kanun) kadar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre memurların “sicil dosyası” tutuluyordu. Memurların “sicil amirleri” onların “sicil raporları”nı doldurur ve sicil dosyalarına koyarlardı.

Artık “özlük dosyası” deniyor.

Bu değişikliğe karşın, kitabımızın adı *Memur-Sen'in Sicili* oldu.

Memur-Sen'in gelişimini kuruluşundan itibaren yakından izleme olanağına sahibtik.

1995 yılında *Memur-Sen*'i kuracak olan örgütlerden ilki olan

Eğitimciler Birliği Sendikası 1992 yılında Hak-İş Konfederasyonu'nun binasında bir odada kurulduğunda uğrayıp yayınlarını almıştık.

1995 yılında Memur-Sen'in kuruluşundan itibaren de Konfederasyon'un hemen hemen tüm yayınlarını, Memur-Sen'e bağlı sendikaların yayınlarının da büyük bölümünü derledik ve sakladık. Ayrıca Yıldırım Koç'un örgütün genel başkanları rahmetli Mehmet Akif İnan, Zübeyir Yetik, Fatih Uęurlu, Ahmet Aksu ve Ahmet Gündoędu'yu ve diğer bazı yöneticileri tanıyıp kendileriyle sohbet etme olanğı oldu.

Bu kitap, içinde yaşamasak da, yakından tanıma ve izleme olanğıımızın olduğu Memur-Sen hakkında böylesi bir sürecin sonucunda yazıldı.

İlk ortak kitabımız, 1976 yılında *Tüm İktisatçılar Birliği* (TİB) tarafından yayımlanan *Türkiye İşçi Sınıfı ve Mücadeleleri Tarihi* idi.¹ *DİSK Tarihi Efsane mi Gerçek mi? 1967-1980* (Epos Yay., 668 s.) kitabımızı 2008 yılında yayımladık. *Türkiye Çalışma Yaşamı Kaynakçası* (TÜSTAV Sosyal Tarih Yay., 476 s.) çalışmamız da 2008 yılında çıktı. *KESK Tarihi-I, 1985-1995, Risk Alanlar, Yolu Açanlar* (Epos Yay., 604 s.) ve *KESK Tarihi-II, Yerleşenler* (Epos Yay. 517 s.) kitaplarımız ise 2009 ve 2010 yıllarında yayımlandı.

Memur-Sen'in Sicili kitabının ardından, sağlığıımız elverdiği süreçte, diğer örgütlerin tarihlerini de yazma niyeti, umudu, beklentisi ve çabası içindeyiz.

Canan Koç-Yıldırım Koç
Eylül 2014

¹ Kitabın tam metni için bkz. www.yildirimkoc.com.tr.